

دراج محبوبیت جهانی رئیس جمهور کراسی،
نامه تند یک روزنامه نگار کروات
خطاب به سیاستمداران کشورش خبر ساز شد

موفقیت تیم کرواسی را به نام خود ننید!

همین دیروز بود که ستون «مینی پرونده» زندگی سلام، به مرور نکات جالبی درباره سبک زندگی رئیس جمهور کرواسی، «گرا بار کیتارویچ» که پدیده غیر فوتبالی جام جهانی ۲۰۱۸ شد پرداخت و از تعهد ساده بیستی اش که از زندگی شخصی به فضای حرفه ای بسط پیدا کرده حرف زدیم. منتها چیزی نگذشت که یک نامه منتسب به دالیچ سرمربی تیم کشور، خطاب به سیاستمداران کرواسی و انتقاد صریح به عملکردشان، همه آنهایی که از تصویر شاد و متواضع خانم کیتارویچ و محبت های مادرانه اش ذوق زده شده بودند را حیرت زده کرد. هر چند این نامه به شکل مستقیم، خانم رئیس جمهور را مورد خطاب قرار نداده و حتی اگر او مخاطب نامه است، باید یادمان باشد تنها دو سال است مسئولیت مدیریت کرواسی را به عهده گرفته و دو سال، زمان کافی برای قضاوت عملکرد یک رئیس جمهور نیست اما با این همه، مرور نکات تلخ نامه خالی از لطف نیست.

مردم کرواسی، در شرایط ۲۰ سال قبل مانده اند

کرواسی شگفتی ساز جام جهانی ۲۰۱۸ بود و موفق شد تا فینال رقابت هایش برودلی شاگردان دالیچ مقابل فرانسه شکست خورده و جام را از دست دادند. به گزارش ورزش سه، دیروز رسانه های معتبر دنیای فوتبال یک نامه سرگشاده و سر اسر اعراض را از زلاتکو دالیچ، سرمربی موفق تیم ملی کرواسی که این تیم را تا فینال جام جهانی پیش برد منتشر کردند. در این نامه سرمربی ملی کرواسی انتقادات زیادی نسبت به شرایط و وضعیت معیشتی مردم کرواسی مطرح کرده و از سیاستمداران خواسته بود با پوشیدن لباس کرواسی در هیئت دولت، سعی بر به نام زدن این موفقیت به نام خودشان نکنند. اما حالا مشخص شده است که نویسنده این نامه خود زلاتکو دالیچ نبوده و به اشتباه این مطلب به او منتسب شده است. نویسنده واقعی این مطلب یک روزنامه نگار کروات به نام «ایگور پر اموسیچ» بود که این متن را در تاریخ ۱۸ جولای در صفحه رسمی خودش اما به نام دالیچ منتشر کرد و شاید منظورش این بود که واکنش دالیچ باید این گونه باشد. او گفته: «این نسل از بازیکنان ما نشان داد که بازیکنان بزرگ بدون توجه به ملیت، بودجه و رقابتی که به آن می گذارند، می توانند به قله ها برسند. این بیانیه را نوشتیم زیرا به نظر مردم کرواسی در شرایط خوبی قرار ندارد. کرواسی از ضعیف ترین کشورهای اتحادیه اروپا است (در بین ۲۸ کشور، سومین کشور ضعیف از لحاظ تولید ملی، بالاتر از بلغارستان و رومانی) و توسط گروهی اداره می شود که به اعتقاد بسیاری، یک گروه خلافکار سازمان یافته هستند. کرواسی کشوری است که بسیاری از مردمش در ۲۰ سال پیش مانده اند. امروز در کرواسی، بازیکنان نمی توانند پیش افتاده ترین نیازهای خود را رفع کنند، مردم جوان و سیستم قضایی نیز فاسد است.

سیاستمداران از موفقیت تیم کرواسی، سوءاستفاده نکنند

پر اموسیچ در ادامه این بیانیه نوشت: از سیاستمداران و نماینده هایشان که مردم را به این جهنم پدبختی رسانده اند می خواهم به تیم ملی کرواسی کاری نداشته باشند. شما در رختکن ما جای ندارید و با شما معامله ای نخواهیم کرد. شما کسانی هستید که کرواسی را به فقیرترین کشور اروپا تبدیل کردید. مایچه هایی داریم که هیچگاه در باران ندیده اند، در حالی که کرواسی بیش از ۱۸۸۰ کیلومتر خط ساحلی دارد. بچه هایی داریم که گرسنه می خوانند زیرا پدر و مادرشان بیکار هستند و غذایی ندارند. کسانی که این بلارابر سر کشور ما آوردند، جایی در تیم ملی نخواهند داشت. لطفا به تصمیم ها احترام بگذارید، پیراهن فوتبالی نبوشید و از موفقیت ما به نفع خود استفاده نکنید زیرا باعث می شود ارزش کار ما پایین بیاید. اعضای تیم ملی کرواسی در کنار مردم هستند و فراتر از پیروزی ها، می خواهند به مردم کمک کنند.»

جالبترین یافته های باستان شناسان، به بهانه خبر کشف «قدیمی ترین نان جهان» در اردن

آدامس، پروتز و پفیل چند هزار ساله

کنکاش

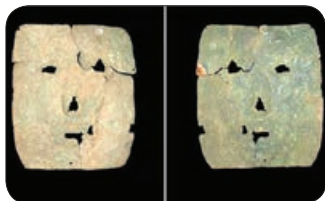
چندروز قبل، خبرگزاری مهر به نقل از وبسایت نیواطلس نوشت: «قدیمی ترین نان جهان با قدمت ۱۴ هزار ساله، در اردن کشف شد». این کشف مهم نشان می دهد بشر در ۱۴ هزار سال قبل، از امکان کشت غلات مطلع بوده و همین مسئله موجب شده تا زمینه تغییر شیوه زندگی انسان فراهم آید و اجداد بشر امروزی در کنار شکار و جمع آوری غذا، به کشاورزی و در ادامه به فرآوری محصول و پخت نان روی بیاورند. باقی مانده دانه های نشاسته که در یک اجاق سنگی در اردن کشف شده، مربوط به ۱۴ هزار سال قبل است، اما جالب است بدانیم بررسی های تکمیلی نشان می دهد خود این اجاق ۳۰ هزار سال قدمت دارد! باستان شناسان هنوز به این موضوع پی نبرده اند که انسان ها دقیقا از چه زمانی از اجاق یادشده برای پخت نان استفاده می کرده اند. اما دانه های نشاسته کشف شده در این منطقه

باستانی موسوم به «شیبغه» در صحرای سیاه اردن متعلق به ۱۴۴۰۰ سال قبل است. منطقه شناسایی شده توسط باستان شناسان، متشکل از دو ساختمان است که هر یک دارای یک اجاق سنگی بوده اند. کاوش های باستان شناسی طی سال های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۵ در این منطقه منجر به شناسایی برخی مواد غذایی، ابزار سنگی، استخوان های حیوانات و همین طور باقی مانده برخی گیاهان شد. اما شناسایی باقی مانده های نان در کاوش های جدید، توسط گروهی از محققان دانشگاه های کپنهاگ و کمبریج لندن و با استفاده از اسکنرهای میکروسکوپ های الکترونیکی صورت گرفته است. اگر شما هم با مرور جزئیات این ماجرا ای جالب، شگفت زده شده اید، امروز با پرونده زندگی سلام همراه شوید تا به بهانه این خبر، مروری داشته باشیم بر کشفیات عجیب و جالب باستان شناسان در حوزه تمدن بشر.

کشف های قدیمی
ارمنستان

ماجرا چی بوده؟ گاهی در دنیای اطراف ما اشیایی کهن کشف می شوند که فارغ از قدمت شان، به طور باور نکردنی و حیرت آوری در شرایط خاص سالم باقی مانده اند. کشفیات سال ۲۰۱۰ یک گروه بین المللی از باستان شناسان هم جزو همین دسته است. این گروه قدیمی ترین کشف چرمی جهان را با قدمت ۵۵۰۰ ساله در غاری در ارمنستان پیدا کردند که به دلیل شرایط خشکی و خنکی دمای این غار، به خوبی حفظ شده است. این کشف تنها از یک تکه چرم تهیه شده و طوری روی آن کار شده است که قالب پای فردی باشد که آن را می پوشد. داخل لنگه کفش پر است از خرده علف و سبزه؛ با این که باستان شناسان در مورد نقش سبزه مطمئن نیستند حدس می زنند که صاحب کفش احتمالا با پر کردن داخل کفش با سبزه، قصد داشته پای خود را گرم نگه دارد یا این که از بی قواره شدن آن جلوگیری کند. به گفته باستان شناسان این کشف برای یک خانم باسایز پای بزرگ بوده است و این لنگه کفشی که یافت شده برای پای راست دوخته شده بوده است.

قدیمی ترین ماسک
رشته کوه های آند از آرانتین

ماجرا چی بوده؟ یکی از قدیمی ترین اشیاء دست ساز بشر که کشف شده، یک ماسک با تقریبا ۱۸ سانتی متر طول و ۱۵ سانتی متر عرض از جنس مس است. قدیمی ترین نمونه موجود به ۲۷۰۰ سال قبل بازمی گردد. در متون قدیمی هند که متعلق به ۱۴۰۰ سال قبل از میلاد است، از پای مصنوعی فلزی سخن گفته شده که اولین مستندات در خصوص تولید پروتز در دوران باستان محسوب می شود. منتها قدیمی ترین پروتز یافت شده و موجود در این موزه، دو انگشت پای مصنوعی متعلق به ۷۱۰-۹۵۰ سال پیش از میلاد است که در مقبره یک مومیایی زن مصر باستان، توسط باستان شناسان کشف شده. هر دو انگشت مصنوعی که حتی شکل ظاهری انگشت را نیز دارند، روی دو داوطلب که انگشتان شست پای راست خود را از دست داده بودند، توسط دانشمندان دانشگاه منچستر انگلیس مورد آزمایش قرار گرفتند. از داوطلبان خواسته شد که این اعضای مصنوعی را با صندل های مصری بپوشند. یکی از داوطلبان توانست به راحتی با هر دو انگشت مصنوعی راه برود! چشم در وسط آن دیده می شود.

اولین پروتز جهان
مصر باستان

ماجرا چی بوده؟ در موزه علوم لندن، نمونه هایی از قدیمی ترین اعضای مصنوعی نگهداری می شوند که قدمت قدیمی ترین نمونه موجود به ۲۷۰۰ سال قبل بازمی گردد. در متون قدیمی هند که متعلق به ۱۴۰۰ سال قبل از میلاد است، از پای مصنوعی فلزی سخن گفته شده که اولین مستندات در خصوص تولید پروتز در دوران باستان محسوب می شود. منتها قدیمی ترین پروتز یافت شده و موجود در این موزه، دو انگشت پای مصنوعی متعلق به ۷۱۰-۹۵۰ سال پیش از میلاد است که در مقبره یک مومیایی زن مصر باستان، توسط باستان شناسان کشف شده. هر دو انگشت مصنوعی که حتی شکل ظاهری انگشت را نیز دارند، روی دو داوطلب که انگشتان شست پای راست خود را از دست داده بودند، توسط دانشمندان دانشگاه منچستر انگلیس مورد آزمایش قرار گرفتند. از داوطلبان خواسته شد که این اعضای مصنوعی را با صندل های مصری بپوشند. یکی از داوطلبان توانست به راحتی با هر دو انگشت مصنوعی راه برود! چشم در وسط آن دیده می شود.

قدیمی ترین چشم مصنوعی
شهر سوخته ایران

ماجرا چی بوده؟ شهر سوخته نام بقایای شهری باستانی است که در ۵۶ کیلومتری زابل در استان سیستان و بلوچستان و در حاشیه جاده زابل-زاهدان واقع شده است. این شهر در ۳۲۰۰ سال پیش از میلاد پایه گذاری شده و مردم این شهر در چهار دوره بین سال های ۳۲۰۰ تا ۱۸۰۰ قبل از میلاد در آن سکونت داشته اند. شهری که گفته می شود پیشرفته ترین شهر جهان قدیم بوده است. باستان شناسان ایرانی در سال ۲۰۰۶ توانستند یکی از جالب ترین کشفیات باستان شناسی تاریخ را انجام دهند. آن ها در منطقه «شهر سوخته» به آثاری متفاوت از جمله قدیمی ترین چشم مصنوعی دنیا دست پیدا کردند. این چشم که نزدیک به ۴۸۰۰ سال قدمت دارد، متعلق به بانویی ۲۵ تا ۳۰ ساله بوده است. این چشم با صمغ های طبیعی به همراه چربی حیوانات ساخته شده بود و در زمان کشف هنوز بخش های سالم بسیاری داشت. وزن آن ۶/۹ گرم است و ریزترین مویرگ های داخل کره چشم توسط مفتول های طلایی، به قطر کمتر از نیم میلی متر روی آن طراحی و مر دمک چشم در وسط آن دیده می شود.

اولین آدامس دنیا
غرب فنلاند

ماجرا چی بوده؟ آدامس یکی از قدیمی ترین تنقلات جهان است و از سال ها قبل در شکل ها و طعم های متنوع استفاده شده است. مصرف آدامس در هزاران سال قبل، توسط باستان شناسان به ثبت رسیده است. اولین بار در سال ۱۹۹۳ یک دانشجوی بریتانیایی یک تکه شیربه پوست درخت غار را در یک سایت باستان شناسی در غرب فنلاند پیدا کرد که ۵ هزار سال قدمت داشت و متعلق به دوران «نوسنگی» بود. ظاهرا مردم آن زمان از این شیربه به عنوان یک ماده ضد عفونی کننده برای درمان عفونت های لثه و همچنین به عنوان چسب برای تعمیر ظرف هایشان استفاده می کرده اند. بنابر این متوجه می شویم که مردم از دیر باز مصارف مختلفی از صمغ درخت پیدا کرده بودند. آن ها صمغ درخت را برای تمیز کردن دندان هایشان به همراه چربی حیوانات ساخته شده بود و روی دندان و البته به عنوان خنک کننده دهان استفاده می کردند. بعدترها در فرهنگ های مختلف از یونانیان باستان تا سرخوستان آمریکا، مواد آدامس مانند مختلف ساخته شده از رزین ها و سایر پس مانده های درختان کشف شد.

قدیمی ترین مخدر
مغولستان

ماجرا چی بوده؟ باستان شناسان همیشه به دنبال کشف قدیمی ترین ها هستند تا بتوانند راهی برای درک گذشته پیدا کنند و این وسط، گاهی اتفاقات بامزه ای می افتد. سال ۲۰۰۸ باستان شناسان در حال کاوش در صحرایی در منطقه مغولستان بودند که به بسته های بسیار عجیب برخورد کردند. در این بسته مقدار گیاه قرار داشت که پس از آزمایش های مختلف مشخص شد گیاه «مارجوانا» است. قدمت این بسته ۲۷۰۰ سال اعلام شده است و از این رو به عنوان قدیمی ترین بسته مخدر دنیا شناخته می شود.

اولین کیف زانه
آلمان

ماجرا چی بوده؟ در یک کشف جالب از مقبره ای باستانی در آلمان، بقایای کیفی زنانه از جنس پوست گاو و با تزئینات دندان حیوانات به دست آمد که ۲۵۰۰ سال قدمت دارد و قدیمی ترین کیف زنانه مکشوفه در جهان به حساب می آید. باستان شناسان در «لایپزیک» آلمان، طی حفاری هایی این کیف را با تزئیناتی از دندان سگ یافتند که البته بر اثر گذر زمان، بخش زیادی از آن نابود شده است. باستان شناسان در جریان حفاری های خود، بیش از ۱۰۰ دندان سگ را کشف کرده اند که همگی نزدیک به هم چیده شده اند.

اولین عینک آفتابی
نواحی شمالی کانادا

ماجرا چی بوده؟ این عینک آفتابی باستانی شباهت کمی به عینک های آفتابی امروزی دارد ولی برای همین هدف ساخته شده است. طراحی آن به گونه ای است که سوراخ های کوچکی روی صفحه برای دید دار دو از چشم هادر برابر نور شدید آفتاب حفاظت می کند. این نوع عینک ها در مناطق سردسیر و نواحی شمالی کانادا، به خصوص در روزهای برفی که نور خورشید و تالو برف درخشش از آارهنده ای دارد، مورد استفاده قرار می گرفته است. مردمان تمدن «اینویت (Inuit)» این عینک های منحصر به فرد را از جنس عاج های صاف شده شیر ماهی می ساختند.

اولین پفیل
پرو

ماجرا چی بوده؟ کشف اولین ها و کهن ترین ها همیشه جذابیت دارد، به خصوص که این کشف در باره یکی از تنقلات و خوراکی هایی باشد که این روزها رونق و محبوبیت دارد و آدم های زیادی به آن علاقه مند هستند. از همین رو وقتی در سال ۲۰۱۲ باستان شناسان در حال کاوش منطقه ای در پرو بودند، متوجه وجود چیز بسیار عجیبی شدند که تا مدت ها توان تشخیص ماهیت آن را نداشتند. آن ها در میان وسایلی که از این سایت باستان شناسی به دست آورده بودند، متوجه شدند در گذشته مردم از دانه درخت بوداده استفاده می کردند و شاید باورتان نشود اما طبق برآوردها قدمت این دانه ها، نزدیک به ۶۷۰۰ سال پیش است! این پفیل های تاریخی باعث شد تا باستان شناسان متوجه هوش بالای انسان های اولیه شوند و بیش از پیش دچار شگفتی شوند.

قدیمی ترین لباس دنیا
مصر

ماجرا چی بوده؟ دانشمندان با استفاده از روش تاریخ گذاری به شیوه «رادیو کربن»، قدمت لباسی پارچه ای که حدود ۶۵ سال قبل در مصر کشف شده را تعیین کرده اند. این کشف مهم باستان شناسی با بیشتر از ۵ هزار سال قدمت، اکنون به عنوان قدیمی ترین لباس دوخته شده با منسوجات در جهان شناخته می شود. قدیمی ترین لباس پارچه ای دنیا «ترخان» نام دارد و احتمالا زانوی فرد را می پوشانده. پیش از این لباس هایی قدیمی از پوست حیوانات دیده شده اما تولید پارچه، مرحله مهمی در زندگی بشر به حساب می آید. انسان ها در زمانی فرا گرفته اند که از پنبه الیاف، سپس نخ و در نهایت پارچه تولید کنند. ترخان به نظر یک لباس زنانه است که آستین برای آن طراحی شده و یقه به شکل ۷ دارد. سالم ماندن بقایای لباسی پارچه ای پس از ۵ هزار سال، خودش یکی از عجایب است.